

חנוכה בגן

ומה השבוע?

כהמשך לתוכן ששלחנו בשבוע שעבר הפעם, נקדיש את התכנים **לגילאי 4**.
שוב ניתן סקירה מקיפה של חומרים בהקשר לחנוכה, בתחומי הלמידה השונים: אוריינות, פונולוגיה חשבון, תפיסה חזותית, תפיסה שמיעתית, שפה, הבנה מוטוריקה ויצירה.
מצורפים משחקים בתחומים: אוריינות, פונולוגיה, חשבון שפה.
דפי משימה בתחומים: אוריינות, תפיסה חזותית, מוטוריקה עדינה
פעילויות בגן ורעיונות ליצירה בנושאים: תפיסה שמיעתית, מוטוריקה, הבנה.

פונולוגיה:

חלוקה להברות: בגילאי 4 כדאי לעבוד הרבה על חלוקה להברות. חלוקה להברות חשובה מאד להצלחת הקריאה השוטפת. ניתן לשחק עם הילדים בקפיצות, מחיאות כפיים, רקיעות לפי מספר ההברות במילה. ח-נו-כה- כמה הברות? 3
מצורף משחק חלוקה להברות.
הוראות למשחק:

מניחים את כל הכרטיסים בשתי ערימות נפרדות כרטיסים כחולים בערימה אחת וכרטיסים אדומים בערימה שניה.
בכל תור מוציאים 2 כרטיסים אחד מכל ערימה. בודקים, כמה הברות במילה שבתמונה בכרטיס האדום? כמה עיגולים בכרטיס הכחול? יש התאמה? הילד מקבל אליו את שני הכרטיסים. אין התאמה- מחזירים את הכרטיסים לערימה.
שימו לב להחזיר את הכרטיסים באמצע הערימה ולא בסוף הערימה, אם נחזיר תמיד את הכרטיסים לתחתית הערימה, לא נשנה את הסדר וזוגות שאינם מתאימים יחזרו שוב ושוב:

אוריינות:

מצורפים כרטיסי מילה לתלייה במרכז האוריינות בגן. הילדים מעתיקים את המילים ולומדים לזהות מילים הקשורות לחנוכה. ניתן לתת לילדים להעתיק את המילים בוריאציות שונות: מדבקות אותיות, לגזור אותיות מתוך דף ולהדביק, להעתיק אותיות משבלונות, וכו'
מצורף דף משימה - זיהוי נכון של המילה. ניתן להניח לפני הילדים כשמבצעים את הדף את כרטיסי המילה הרלוונטים.

חשבון:

מצורף משחק חשבוני. משחק דומינו התאמת כמויות.
רעיון לפעילות חשבונית למעברים (למשל במעבר לחצר): מדביקים לכל ילד מדבקות על החולצה- מדבקה אחת או שתי מדבקות, 3, 4, 5...
המלמד מספר סיפור חשבוני. למשל: אמא אפתה סופגניות לאבא, לאמא ולילד הקטן. כמה סופגניות אפתה אמא? 3.
כל הילדים שיש להם 3 מדבקות- יוצאים לחצר. או סיפור נוסף: שלימי קנה סביבון, גם המלמד קנה לשלימי סביבון- כמה סביבונים לשלימי? (יש לשים לב לספר סיפורים קלים ומותאמים לרמת הילדים...)

תפיסה שמיעתית:

בפעילות זו נשים דגש על חזרה של הילדים בצורה מדויקת על משפטים שהושמעו.
נתחיל במשחק קצב. נסביר לילדים שהמלמד דופק על השולחן (או מחיאות כפיים) דפיקות לפי קצב. הילדים מקשיבים בקשב רב וצריכים לחזור בדיוק על מספר הדפיקות והקצב לפי מה ששמעו ונראה מי לא מתבלבל...
נתחיל מקצב פשוט: (קצב של שלוש) טק, טק, טק, / קצב של אחד ארוך ושניים קצרים: טאאק, טק טק, קצב של שלוש ואחד ארוך טק, טק, טק, /קצב של שניים ארוכים ושלוש קצרים: טאאק, טק טק טק
ועכשיו למשפטים, להקשיב ולחזור. כדי שהילדים יקלטו טוב יותר גם כאן נוסיף קצב המגביר את הלמידה החווייתית- משמעותית. המלמד עוצר אחרי כל שורה והילדים חוזרים:
סביבון קטן -טק טק טק / סביבון לבן -טק טק טק / הסתובב בגן -טק טק טק / נפל וישן- טק טק טק
פתאום התעורר -טק טק טק / וקרא- "בואו מהר! -טק טק טק / היוונים באים -טק טק טק / אז בואו נסתתר"- טק טק

העשרת שפה:

בגיל הזה חשובה מאד שימת לב לבנייה נכונה של משפטים, משפטים עם הקשר נכון, ומשפטים בעלי משמעות הגיונית. **מצורף משחק להעשרת שפה.** יש להרכיב את קוביות המשחק בכל תור זורקים את שתי הקוביות ומנסים ליצור משפט - סיפור הגיוני משתי התמונות המופיעות בקוביות. לדוגמא: אנטיכוס - סופגניות. המשפט: בחנוכה אוכלים סופגניות בגלל אנטיכוס...

הבנה:

מה עצוב? מה מצחיק?

המלמד מחלק לילדים מדבקות עם פרצוף עצוב ופרצוף שמח. הילדים מדביקים כל מדבקה על אחת מכפות הידיים. המלמד מסביר: כשאני אומר משפט עצוב אתם מרימים את היד עם המדבקה של העצוב ועושים גם פרצוף עצוב. וכשאני אומר משפט מצחיק אתם מרימים את המדבקה המצחיקה וצוחקים בקול.

משפטים לדוגמא:

אמא טיגנה סופגניה בפח / אבא הדליק נרות בבוקר / לילד אבד הסביבון / המכבים שיחקו בגינה / הילדים ברחו למערה כל השמן הטהור נשפך / הילד אכל המון כדים וכד'.

מה דומה? ומה שונה?

תרגילי חשיבה אלו מפתחים מאוד את ההבנה של הילדים ואת החשיבה היצירתית. המלמד מביא סביבון גדול ורעשן ונותן לילדים לערוך השוואה ביניהם. מחלקים את הקבוצה של הילדים לשניים. קבוצה אחת היא הסביבון וקבוצה שניה הרעשן. המלמד שואל שאלה וכל קבוצה צריכה לענות בתור שלה

מה יש לי ביד? סביבון / רעשן | **מתי משחקים?** בחנוכה / בפורים | **איך משחקים מסובבים עד שנופל?** מסובבים עד שמרעיש | **למה משחקים במשחק הזה?** לזכר הסביבונים במערות / כדי להרעיש בהמן במגילה **מה שונה?** את הסביבון מסובבים על הרצפה / את הרעשן מסובבים באוויר | הסביבון שקט / רעשן מרעיש על זו הדרך אפשר לשאול על עוד חפצים מה שווה ומה שונה - סופגניה - מצה. / כד - בקבוק יין. / נרות של חנוכה - נרות של שבת / ילדים ברמה גבוהה: אנטיכוס - אחשורוש.

מוטוריקה גסה:

- הילדים יכולים להציג את הסביבון להסתובב ברחבי הגן סביב עצמם וכשהמלמד מוחא כף הם נופלים על הרצפה ועוצמים את העיניים. ואז קמים ומסתתרים מתחת לכסאות/ השולחנות.
- המלמד בוחר ילד שיוצא החוצה. נבחר ילד אחר שיהיה הסביבון. הילד יושב על הרצפה והמלמד מכסה אותו בבד או שמיכה גדולה. הילד שיצא חוזר וקורא לסביבון: סביבון סביבון לאן נעלמת? תוציא את היד, תוציא את הרגל... ולפי זה הוא מנסה לזהות את "הסביבון" שמתחת לשמיכה.

מוטוריקה עדינה:

מצורף דף משימה של מבוק. חשוב לשים לב שהילדים עוברים במרכז הדרך ובמבוק, ולא גולשים לשוליים או יוצאים מהקו. שימת הלב הזו מפתחת מאד את המוטוריקה העדינה ותיאום עין-יד של הילד.

מצורף שבלונות להעתקה של: כד, נר, סביבון, חנוכה

רעיונות ליצירות

- פסיפס לחנוכה: ממלאים נייר A4 במשולשים צפופים. ניתן למלא בניירות צבעוניים או לצייר משולשים ולמלא כל משולש בפנדה או בגוניס... לאחר מכן, בצד השני מעתיקים שבלונה של כד/נר/סביבון וכו', גוזרים מדויק לפי השבלונה...
- מכניסים לתוך ניילון שקופה של קלסר שלושה גוונים בהירים! של צבעי גואש. (כמה טיפות) סוגרים את הניילון באופן הרמטי על ידי פס רחב של דבק סלטייף כדי שהגואש לא יצא. ונותנים לילדים לפזר את הגואש על פני כל השקית. נוצרים גוונים מרהיבים המשמשים כרקע. מציירים על הניילון בטוש ארטליין ציור מתאים.
- חנוכה ממתקים. הבסיס הוא וופל מצופה נועצים בו קיסמי שיניים כמספר הנרות ונועצים בקיסמים במבה צהובה - זה הנר - במבה אדומה - השלהבת
- יש בחנויות היצירה כדים קטנים מחרס, אפשר לתת לילדים לקשט את הכדים באופנים שונים - בטושים צבעוניים, בכדורים קטנים של פסטלינה בגוונים שונים או במדבקת של אבנים צבעוניות. הכד יכול לשמש לשמירת הפתילות המשומשות לאחר הדלקת נרות חנוכה.